

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/4992

2. Aralık 2008

Sayı : B.13.SGB.0.11.00.00-610 2513
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/10/2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8677 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sebahat TUNCEL'e ait 7/4992 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SEBAHAT TUNCER'İN 7/4992 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Gemi İnşa sanayinde 4857 sayılı İş Yasası kapsamında yayınlanmış Yönetmelikler çerçevesinde;

- Çalışma ortamında bulunan risklerin değerlendirilmesi,
- Risklere bağlı iş sağlığı ve güvenliği sorunlarının tespit edilmesi,
- Kişisel koruyucu donanımların kullanımının değerlendirilmesi,
- Basın ve yayın organları ile kamuoyunun bilinçlendirilmesi ve verilecek İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) eğitimleri

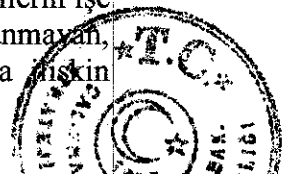
ile konuyla ilgili tarafların duyarlılığının artırılması amacıyla “Tersanelerde İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi İşbirliği Protokolü”, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanlığı (ÇASGEM), Gemi İnşa Sanayicileri Birliği ve Türkiye Liman (GİSBİR), Dok ve Gemi Sanayi İşçileri Sendikası arasında 25 Şubat 2008 tarihinde imzalanmıştır.

Protokol hızla uygulamaya konmuş ve 05/03/2008 tarihinde başlatılan eğitimlerde asıl işveren ve alt işverenler öncelikli olmak üzere iş güvenliği uzmanı ve mühendislerden oluşan 1057 kişiye eğitim verilmiştir. 22 kişilik guruplar halinde düzenlenen eğitimler 27/06/2008 tarihinde tamamlanmıştır.

19/06/2008 tarihinde İstanbul’da Sayın Başbakanımızın başkanlığında gerçekleşen ve gemi inşa sektörünün sorunlarının ele alındığı toplantıda alınan karar doğrultusunda, Bakanlığımız eğitim birimi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM) tarafından Tuzla tersane işçilerinin iş sağlığı ve güvenliği konusunda derhal yeni bir eğitim planlaması yapılmıştır. Yapılan plan çerçevesinde; İSG Konusunda İşçilerin Görev ve Sorumlulukları, İSG’nin Genel Prensipleri, Kişisel Koruyucu Donanımlar, Kaldırma araçları ile yapılan çalışmalarda İSG uygulamaları, Elektrikle yapılan çalışmalarda İSG uygulamaları, Yüksekte yapılan çalışmalarda İSG uygulamaları, Kaynak, raspa ve boya işlerinde İSG uygulamaları ve Parlayıcı/Patlayıcı Ortamlarda İSG Uygulamaları konularını kapsayan eğitim programı 14/07/2008 tarihi itibarıyla başlatılmış olup, 29/08/2008 tarihinde tamamlanarak 16.841 işçiye ulaşılmıştır.

Eğitim çalışmalarına paralel olarak İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne bağlı İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğü teknik ekipleri tarafından tersanelerde risk değerlendirmesi programlaması yapılmış olup çalışmalar başlatılmıştır. Tuzla Tersanelerinde başlatılan çalışmada bugüne kadar 39 tersanede 197 ağır metal, 379 toz, 28 gaz, 65 titreşim ve 326 gürültü ölçümü yapılmıştır. Ayrıca Kişisel koruyucuların ilgili teknik düzenlemelerde belirtilen standartlara uygun olup olmadığının saptanması amacı ile 14 Tersanede inceleme çalışmaları yürütülmüştür. Bu incelemelerde baret, kaynak maskesi, eldiven, emniyet kemeri, toz maskesi, koruyucu giysiler, iş ayakkabısı ve koruyucu gözlükler incelenmiş ve incelemeler sonucunda asıl işveren çalışanlarının % 4 ünde, taşeron çalışanlarının ise % 27 sinde teknik düzenlemesine uygun olmayan ürünler tespit edilmiştir. Ayrıca Tuzla tersaneler bölgesindeki 13 satış noktasında yapılan incelemelerde 56 ürünün % 48 inin güvenli, % 52 sinin ise güvensiz olduğu tespit edilmiştir. İnceleme ve ölçüm çalışmaları devam etmekte olup diğer işyerlerine de yaygınlaştırılacaktır.

Diğer yandan, “Yakuplu Köyü Angurya Çiftliği Mevkii Büyükçekmece/İSTANBUL” adresinde kurulu Arser İş Makineleri Servis ve Ticaret A.Ş. ve aynı adreste bulunan Marport Liman İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. işyerlerinde işverenin, sendikal faaliyetleri engellemek amacıyla yasalara aykırı olarak önce 5 işçiyi, sonra da 52 işçiyi tazminatsız işten çıkardığı, 16 Temmuz günü 406 işçiyi işten uzaklaştırdığı, işbaşı yapmak isteyen işçilerin işe dönmelerinin engellendiği ve dışarıdan vasıfsız ve iş makinesi kullanma ehliyeti bulunmayan, liman hizmetlerini yapabilecek bilgi ve becerisi olmayan işçilerin çalıştırıldığına ilişkin

LİMAN-İŞ "Türkiye Liman ve Kara Tahmil Tahliye İşçileri Sendikası" tarafından 21/07/2008 tarihinde Bakanlığımıza şikayette bulunulmuş ve şikayet konusu 24/07/2008 tarihinde İş Teftiş Kurulu Başkanlığına gönderilmiştir. İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'na sözkonusu iş yerinde yapılan denetimlerde,

İşçilerin tamamının Arkas Holding bünyesinde faaliyetini sürdüren "Arser İş Makineleri Servis Tic.A.Ş." unvanlı işyerine işe girişlerinin yapıldığı, daha sonra adı geçen işverenlik ile "Marport Liman İşletmeleri Sanayi ve Tic.A.Ş." arasında 16/06/2008 tarihinde imzalanan sözleşmeyle, işçilerin tüm özlük haklarının 21/06/2008 tarihinde itibaren "Marport A.Ş." işyerine devredildiği, bu nedenle de "Arser A.Ş."nin liman içerisindeki tüm faaliyetinin sona erdiği,

Belirtilen iddia konuları ile ilgili olarak, Türkiye Liman ve Kara Tahmil ve Tahliye İşçileri (Liman-İş) Sendikasının "Arser Makineleri Servis Tic.A.Ş." ve "Marport Liman İşletmeleri Sanayi ve Tic. A .Ş." hakkında, Bakırköy İş Mahkemelerinde dava açtığı, açılan dava konusunun Bakanlığımıza iletilen iddia konuları ile aynı mahiyette olduğu,

Şikâyet konu olan 130 işçinin dava açmasına rağmen, daha sonra işverenliğe başvurarak yeniden işbaşı yaptıkları ve halen çalışmalarının sürdürdükleri, bu işçilerden bir çoğunun sendika üyesi oldukları, yeniden işbaşı yaptıkları sırada, kendilerine sendikadan istifa etmeleri veya davalarını geri almaları yönünde işveren tarafından herhangi bir şartın koşulmadığı, 40 işçinin dava açmadığı ve yeniden işbaşı yaptıkları, 21 işçinin yargıya başvurmadığı, işbaşı da yapmadığı, 9 işçinin iş sözleşmesinin ise hiç feshedilmediği, bu işçilerden 8'inin çalışmasını sürdürdüğü,

İşyerinde gizli olarak ifadesi alınan işçilerin, işverenlikçe kendilerine sendika üyesi olunmaması yönünde herhangi bir telkinde bulunulmadığını ifade ettiği, bu itibarla başvuru dilekçelerinde yer alan iddia konularının yerinde olmadığı, konunun yargıya intikal ettiği, dolayısıyla idari yönden yapılacak bir işlemin olmadığı sonucuna varıldığı, belirlenmiştir.

Çalışanların sendika özgürlüğü ve sendikalaşma hakkının korunması, İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'na yapılan genel, kontrol ve inceleme denetimlerinde dikkate alınmaktadır. Keza ağır iş kollarında çalışanlara yönelik olarak 4857 sayılı İş Kanununun 85 inci maddesine dayanılarak çıkarılan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin de uygulanıp uygulanmadığı yapılan denetimlerde göz önünde bulundurulmaktadır.

İş kazalarının önlenmesine yönelik olarak işyerlerinde iş sağlığı ve iş güvenliği yönünden yapılan tüm denetimlerde amaç, proaktif yaklaşım çerçevesinde, olabilecek meslek hastalığı ve iş kazalarının önlenmesidir.

Avrupa Birliği Müktesabatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı çerçevesinde, Avrupa Birliği Konsey Direktifleri de esas alınarak 4857 sayılı İş Kanunu uyarınca yeni yönetmelikler çıkarılmış olup, bu yönetmeliklerde yer alan yaklaşımlar çerçevesinde İş Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından sosyal tarafların da etkin katılımı sağlanarak, sektör bazında "Proje Teftişleri" yürütülmeye başlanılmıştır.

Proje teftişlerindeki amaç, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için gerekli sağlık ve güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamak, işyerlerindeki ortak genel problemleri belirlemek ve tüm ilgili tarafların da katılımıyla, sorunlara çözüm önerileri ve tedbirleri ortaya koymak ve sektör ile ilgili veri toplamaktır. Proje teftişleri amacıyla sektör seçiminde de, iş kazalarının veya meslek hastalıklarının yoğun olduğu sektörler öncelikli olarak ele alınmaktadır.

İş Teftiş Kurulu Başkanlığı, iş kazaları ve meslek hastalıklarının meydana gelmemesi, sağlıklı ve güvenli bir işyeri ortamı tesis edilmesi ve iş sağlığı ve güvenliği kültürünün başta konu ile ilgili sosyal taraflar olmak üzere, toplumun her kesiminde oluşturulması için, gerekli her türlü çalışma ve hassasiyeti göstermektedir.

